

Veljensä vartija

Raja railona aukeaa.

Edessä Aasia, Itä.

Takana Länttä ja Eurooppaa;

varjelen, vartija, sitä.

Näin kirjoittaa Uno Kailas runossaan *Rajalla*. Sitä on viime aikoina käytetty usein lähinnä esimerkkinä ajattelutavasta, joka asettaa Suomen sivistyneen lännen etuvartioksi. Runo nostaa kuitenkin esiin ihmisen turvallisuuden koko perustan, varjelemisen ja vartioimisen. Varusmiespalveluksen aikana on huomannut paljon aiempaa selvemmin vartioinnin ja valvomisen tärkeyden. Kun vartiomies on hereillä, joukko on turvassa. Vartiomiehellä on suuri vastuu, ja vartiorikos on vakava rikos.

Vartioiminen mielletään usein laitosten tehtäväksi. Körttikodinkin ympärillä on pelastuslaitos, poliisiasema, pääesikunta ja kirkko. Niiden kaikkien tehtävä on valvoa. Valtio valvoo kansalaistensa turvallisuutta. Myös kristityille on annettu tehtäväksi valvoa: "Valvokaa siis, sillä te ette tiedä päivää ettekä hetkeä." On oltava valveilla sekä itseään että muita varten. Paimenen on vartioitava laumaansa, ja kristittyjen on oltava valmiina Jumalan valtakuntaa ja lähimmäisen hätää varten.

Vaikka kaikkien tehtävä on vartioida ja valvoa, on helppoa kysyä Kainin tavoin: "Olenko minä veljeni vartija?" Yhtä helppoa on kysyä: "Pitäisikö minun suostua veljeni vartioitavaksi?" Pelätään helposti yksityisyyden menettämistä. Ei eroteta aitoa huolta ja välittämistä turhanpäiväisestä uteliaisuudesta. Pelko voi kuitenkin olla aiheellinen, koska on kahdenlaista vartioimista. On eri asia vartioida vankia kuin vartioida aarretta. Vanginvartija keskittää huomionsa vankiin, mutta aarretta vartioiva tarkkailee ympärillä piileviä uhkia. On myös eri asia vartioida päivällä kuin yöllä. Valoisalla on helppoa vartioida vanginvartijan tavoin toisen virheitä ja tekemisiä ja huomautella niistä. Sen sijaan elämän pimeinä hetkinä, kun tarve on suurin, on vartioitava koko ihmistä heikkouksineen ja vahvuuksineen, arvokkaana lähimmäisenä. Se on paljon vaikeampaa.

Olemme tottuneet tavoittelemaan jatkuvasti lisää kaikilla elämän alueilla. Pelkkä vallitseviin oloihin tyytyminen voi tuntua vieraalta. Olisikin varmasti pysähdyttävä miettimään enemmän vartioimisen tärkeyttä. Sen avulla pyritään turvaamaan olemassa olevaa, ei haalimaan uutta. Vartija ei ole valloittaja.

Maailmassa kaikkien tehtävä on valvoa ja vartioida. Runossaan Kailas ei kuitenkaan puhu pelkästä vartioimisesta vaan mainitsee sitä ennen varjelemisen. Varjelus käy aina ennen vartioimista. Vaikka vartiomies nukkuu, Jumala varjelee. Hän on vartiomiehenkin varjelija, vartija ja turva.

varusmiespappi

Jaakko Antila

Kainuun Prikaati